

ผลของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย เรื่องเพศศึกษา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

Effects of Cooperative Learning with Multimedia on Learning Achievement in Sex Education among Sixth-Grade Students

วรรณวิสา จันทะเสน¹, สุธิดา เลขาวัฒน², และปาวรี กาญจนกิจ นิลผาย³

Wanvisa Janthasen¹, Sutida Lekawattana², and Pawaree Kanchanapee Nilphai³

Received: June 6, 2026

Revised: July 19, 2026

Accepted: July 20, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย และ 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย เรื่องเพศศึกษา การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองกุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 10 คน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย จำนวน 5 แผน ระยะเวลา 10 ชั่วโมง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) สื่อมัลติมีเดียประกอบการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.61–0.80 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20–0.40 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ Wilcoxon signed-rank test

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง เพศศึกษา มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับสื่อมัลติมีเดียโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับสื่อมัลติมีเดียสามารถช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ, สื่อมัลติมีเดีย, เพศศึกษา

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

อีเมล: 676150520028@npu.ac.th

² รองศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม อีเมล: k_sutida@hotmail.com

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม อีเมล: pawareekan@hotmail.com

¹ Master's Student, Master of Education, Program Innovation in Primary Education Learning Management, Faculty of Education, Nakhon Phanom University, Email: 676150520028@npu.ac.th

² Associate Professor, Faculty of Education, Nakhon Phanom University, Email: k_sutida@hotmail.com

³ Assistant Professor, Ph.D., Faculty of Education, Nakhon Phanom University, Email: pawareekan@hotmail.com

Abstract

This research aimed to: 1) compare students' learning achievement before and after implementing cooperative learning integrated with multimedia; and 2) examine students' satisfaction with cooperative learning integrated with multimedia on the topic of Sex Education. The research was conducted with 10 Grade 6 students at Ban Nong Kung School under the Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1 during the second semester of the 2025 academic year. The target group was selected through purposive sampling. The research instruments consisted of: 1) five cooperative learning lesson plans integrated with multimedia, totaling 10 hours of instruction, which were rated as highly appropriate; 2) instructional multimedia, which was rated as highly appropriate; 3) a 30-item, four-option multiple-choice learning achievement test, with an Index of Item-Objective Congruence (IOC) ranging from 0.67 to 1.00, a difficulty index ranging from 0.61 to 0.80, a discrimination index ranging from 0.20 to 0.40, and a reliability coefficient of 0.92; and 4) a 10-item, five-point Likert-scale satisfaction questionnaire, with an IOC ranging from 0.67 to 1.00. The data were analyzed using mean, standard deviation, and the Wilcoxon signed-rank test.

The results revealed that: 1) students who learned through cooperative learning integrated with multimedia on the topic of Sex Education had significantly higher post-test learning achievement scores than their pre-test scores at the .05 level of statistical significance; and 2) students' overall satisfaction with cooperative learning integrated with multimedia was at the highest level. These findings indicate that cooperative learning integrated with multimedia can effectively enhance students' learning achievement.

Keywords: Cooperative Learning, Multimedia, Sex Education

บทนำ

ปัจจุบันจะเห็นได้ว่านักเรียนในวัยประถมศึกษาเริ่มมีความสนใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเพศมากขึ้น และสามารถเข้าถึงข้อมูลด้านเพศจากเพื่อน รุ่นพี่ สื่อออนไลน์ และสื่อบันเทิงได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้เด็กบางส่วนแสดงพฤติกรรมทางเพศโดยขาดความตระหนักถึงความเหมาะสม เช่น การสัมผัสร่างกายเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศโดยไม่ระมัดระวัง การใช้ถ้อยคำหยาบคายเกี่ยวกับเพศ หรือการเลียนแบบพฤติกรรมจากสื่อที่เข้าถึง ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเกิดจากการขาดความรู้เกี่ยวกับขอบเขตทางกาย (Personal boundaries) และสิทธิในร่างกายของตนเองและผู้อื่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) นอกจากนี้เด็กยังอาจเผชิญสถานการณ์เสี่ยงทางเพศ เช่น การถูกชักชวนให้ดูสื่อลามกหรือทดลองพฤติกรรมทางเพศ ขณะที่ยังขาดทักษะการคิดวิเคราะห์และการปฏิเสธอย่างมั่นใจ (Refusal skills) ทำให้มีแนวโน้มตัดสินใจตามแรงกดดันของกลุ่มเพื่อนหรือความอยากรู้อยากเห็น ซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการถูกล่วงละเมิดหรือซึมซับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม (สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี, 2564)

ปัญหาดังกล่าวอาจนำไปสู่ผลกระทบระยะยาว เช่น การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น การติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และความรุนแรงทางเพศ โดยสาเหตุสำคัญประการหนึ่งคือการขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะชีวิตที่เกี่ยวข้องกับเพศศึกษาอย่างถูกต้องและเหมาะสม (กองอนามัยการเจริญพันธุ์, 2563) อีกทั้งยังพบว่าเด็กจำนวนมากขาดทักษะการรู้เท่าทันสื่อ ทำให้รับข้อมูลด้านเพศที่บิดเบือนหรือมีลักษณะยั่วยุจากสื่อโดยไม่ผ่านการกลั่นกรอง (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ, 2562) องค์การอนามัยโลกจึงเน้นย้ำว่าการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาอย่างรอบด้านตั้งแต่วัยประถมศึกษาเป็นแนวทางสำคัญในการป้องกันปัญหาดังกล่าวและส่งเสริมพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมในระยะยาว (World Health

Organization, 2018) แม้ว่าหลักสูตรในรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาจะกำหนดเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาไว้ แต่การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษายังคงมีข้อจำกัดหลายประการ เนื่องจากค่านิยมทางสังคมบางส่วนยังมองว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องต้องห้าม ส่งผลให้ครอบครัวจำนวนมากไม่กล้าพูดคุยเรื่องเพศกับบุตรหลาน ทำให้เด็กต้องแสวงหาความรู้จากเพื่อนหรือสื่อออนไลน์แทน (สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี, 2564) ขณะเดียวกันครูผู้สอนบางส่วนยังขาดความมั่นใจหรือความรู้ที่เพียงพอในการจัดการเรียนรู้เพศศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) ทำให้การสอนมักมุ่งเน้นเพียงเนื้อหาทางชีววิทยาเกี่ยวกับระบบสืบพันธุ์ ขาดการบูรณาการทักษะชีวิต ค่านิยม และความปลอดภัยทางเพศ อีกทั้งยังใช้รูปแบบการบรรยายเป็นหลัก ซึ่งไม่สอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับประถมศึกษาที่ต้องการการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้

จากการจัดการเรียนการสอนรายวิชาสุขศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองกุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนพบว่า ผู้เรียนบางส่วนยังมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเพศศึกษาไม่เพียงพอ โดยเฉพาะในประเด็นเกี่ยวกับการเคารพสิทธิในร่างกายของตนเองและผู้อื่น มีพฤติกรรมล้อเลียน ใช้คำพูดเกี่ยวกับเพศที่ไม่เหมาะสม และมีความเขินอายในการซักถามหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องเพศในชั้นเรียน ผู้เรียนจึงมักเป็นผู้รับฟังข้อมูลจากครูเพียงอย่างเดียว ขณะเดียวกันสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในชั้นเรียนส่วนใหญ่ยังอยู่ในรูปแบบหนังสือเรียนหรือเอกสารประกอบการเรียน ซึ่งไม่ได้รับความสนใจของผู้เรียนในยุคดิจิทัล เนื่องจากผู้เรียนสามารถเข้าถึงสื่ออื่นผ่านโทรศัพท์มือถือและอินเทอร์เน็ตได้ตามที่สนใจได้ จึงมักจะไปสืบค้นและสอบถามสิ่งที่อยากรู้ด้วยตนเองผ่านอินเทอร์เน็ต แต่ไม่สามารถที่จะวิเคราะห์และประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลนั้นได้

การนำแนวคิด "การเรียนรู้แบบร่วมมือ" (Cooperative Learning) มาใช้ จึงเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันในกลุ่มเล็กเพื่อบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน โดยแต่ละคนมีความรับผิดชอบทั้งต่อการเรียนรู้ของตนเองและเพื่อนร่วมกลุ่ม (Johnson & Johnson, 1994) กระบวนการนี้ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ฝึกการฟังอย่างเคารพ ฝึกการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ และเรียนรู้การแก้ปัญหาาร่วมกัน ซึ่งเหมาะสมต่อเนื้อหาเพศศึกษาที่ต้องการทั้งความรู้และทักษะทางสังคม เมื่อนำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้กับเพศศึกษาในระดับประถมศึกษา จะทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ผ่านการอภิปราย แลกเปลี่ยนมุมมอง และฝึกคิดวิเคราะห์สถานการณ์จำลองที่เกี่ยวข้องกับเพศ เช่น การเผชิญคำชักชวนให้ดูสื่อไม่เหมาะสม หรือการถูกเพื่อนใช้คำพูดหยาดคายเกี่ยวกับเพศ กระบวนการดังกล่าวยังช่วยเสริมสร้างทักษะการปฏิบัติอย่างมั่นใจ ทักษะการตัดสินใจ และทัศนคติที่ถูกต้องต่อเรื่องเพศ รวมถึงช่วยลดช่องว่างระหว่างครูกับผู้เรียน เนื่องจากการเรียนรู้แบบร่วมมือสร้างบรรยากาศที่ปลอดภัยและเป็นกันเอง ทำให้ผู้เรียนกล้าพูดคุยเรื่องเพศมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 2018) ที่ระบุว่าการสอนเพศศึกษาควรเป็นกระบวนการมีส่วนร่วมและเชื่อมโยงกับทักษะชีวิต เพื่อป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงและส่งเสริมค่านิยมที่เหมาะสมตั้งแต่วัยเด็ก ซึ่งงานวิจัยของ สมิต ค่อยประเสริฐ (2566) พบว่าการใช้เทคนิค Co-op-Co-op ในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือสอนเรื่องระบบสืบพันธุ์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ วลีพร สามหาตไทย และธรา รุญเจริญ (2567) ยังพบว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับชุดกิจกรรมเรื่องวัยรุ่นและพัฒนาการทางเพศ ช่วยให้นักเรียนมีผลการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุดเช่นกัน แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่ม สามารถช่วยลดความเขินอาย สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้เรื่องเพศ และส่งเสริมความรู้รวมทั้งทัศนคติที่เหมาะสมต่อเรื่องเพศของผู้เรียนได้อย่างดี

นอกจากนี้ยังพบว่าอีกปัจจัยสำคัญที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา คือการใช้สื่อมัลติมีเดียในการนำเสนอเนื้อหา เพราะนักเรียนในยุคปัจจุบันให้ความสนใจและเข้าถึงสื่อออนไลน์ได้อย่างง่ายดาย ทั้งผ่าน

สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต และคอมพิวเตอร์ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2565) งานวิจัยของ Mayer (2009) อธิบายว่าการใช้สื่อมัลติมีเดีย เช่น ภาพเคลื่อนไหว เสียง และวิดีโอ สามารถช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง ซึ่งด้วยการประมวลผลข้อมูลผ่านทั้งช่องทางภาพและเสียง สื่อมัลติมีเดียยังสามารถจำลองสถานการณ์เสี่ยงทางเพศ หรือยกตัวอย่างกรณีศึกษาที่ใกล้เคียงกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายและตระหนักถึงผลลัพธ์ของการตัดสินใจมากขึ้น (UNESCO, 2018) งานวิจัยของ ละมัย มั่นคง และคณะ (2564) พบว่าการใช้สื่อดิจิทัลในการสอนเพศศึกษาและทักษะชีวิตช่วยเพิ่มความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่เหมาะสมของนักเรียน มีความรู้ด้านสิทธิทางเพศและทักษะการปฏิเสธ อีกทั้งยังมีทัศนคติที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติตนในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเพศ และยังตอบสนองต่อความชื่นชอบของผู้เรียนยุคปัจจุบันที่คุ้นเคยกับเนื้อหาในรูปแบบวิดีโอคลิป เกมการศึกษาหรืออินโฟกราฟิก ซึ่งมีความดึงดูดและเข้าใจง่ายมากกว่าการบรรยายเพียงอย่างเดียว (Prensky, 2001) ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น และลดความรู้สึกลังเลใจเมื่อต้องเรียนรู้เรื่องเพศ

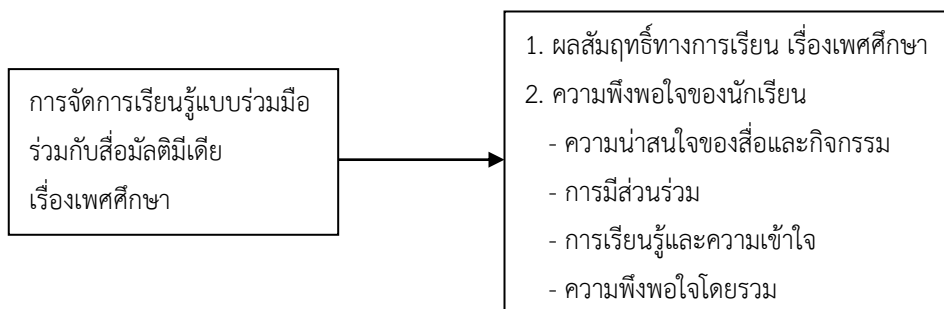
การศึกษาวิจัยในครั้งนี้จึงมีเป้าหมายเพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือควบคู่กับสื่อมัลติมีเดีย เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมทั้งความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ การตัดสินใจ และการปฏิเสธอย่างมั่นใจ สอดคล้องกับความสนใจพฤติกรรม การเข้าถึงสื่อของผู้เรียนยุคปัจจุบัน การวิจัยนี้ไม่เพียงมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์เชิงวิชาการเท่านั้น แต่ยังคาดหวังว่าผลการวิจัยจะนำไปสู่การเสนอ แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนระดับประถมศึกษาและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในห้องเรียนทั่วประเทศ ช่วยให้การเรียนรู้เพศศึกษา มีความน่าสนใจ เข้าใจง่าย และนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาวะทางเพศที่ดี มีความรู้เท่าทัน มีทักษะชีวิตที่รอบด้าน และสามารถดำรงตนในสังคมได้อย่างมีความสุข และปลอดภัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลัง การใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย เรื่องเพศศึกษา ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย เรื่องเพศศึกษา

กรอบแนวคิดและสมมติฐาน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแสดงกรอบแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือของ Johnson & Johnson (1994) และขวลิต ชูกำแพง (2561) และทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดีย (Cognitive Theory of Multimedia Learning) ของ Mayer (2009) และชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2563) มาประยุกต์ใช้เป็นตัวแปรต้น คือ แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย เรื่องเพศศึกษา และตัวแปรตาม 2 ด้าน ได้แก่ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องเพศศึกษา 2) ความพึงพอใจของนักเรียน โดยแสดงการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย เรื่องเพศศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองในชั้นเรียน รูปแบบการทดลองแบบกลุ่มเดียวมีการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน (One Group Pretest-Posttest Design)

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหนองกุ้ง สังกัด สพ.น.นครพนม เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2568 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 10 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เนื่องจากเป็นกลุ่มผู้เรียนที่ผู้วิจัยรับผิดชอบจัดการเรียนรู้ และมีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของการวิจัย ทั้งนี้ กลุ่มเป้าหมายดังกล่าวมีคุณลักษณะตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และมีความพร้อมในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดระยะเวลาการดำเนินการวิจัย จึงกำหนดให้นักเรียนทั้งหมดเป็นกลุ่มเป้าหมายในการศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย ดังต่อไปนี้

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย เรื่องเพศศึกษา ชั้น ป.6 รายวิชาสุขศึกษา จำนวน 5 แผน 10 ชั่วโมง ใช้ในการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ และมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสม เท่ากับ 4.83 คะแนน ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

2.2 สื่อมัลติมีเดียประกอบการจัดการเรียนรู้ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบและพัฒนาสื่อมัลติมีเดีย ประกอบการจัดการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์เนื้อหาและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน ได้แก่ วิดีโอรูปแบบแชตสแนลเพื่อจำลอง สถานการณ์ใกล้ตัว และอินโฟกราฟิกสำหรับสรุปสาระสำคัญ เพื่อใช้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่องเพศศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งผ่านการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ ในด้านความน่าสนใจของสื่อ ความเหมาะสมกับผู้เรียน ความชัดเจนของภาพและเสียง และความสอดคล้องของเนื้อหา กับจุดประสงค์การเรียนรู้ ผลการประเมิน พบว่า สื่อมีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมากมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมเท่ากับ 4.79 คะแนน ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสม มากที่สุด

2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาสุขศึกษา เรื่องเพศศึกษา แบบปรนัย (Multiple Choices) 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อสอบ กับจุดประสงค์การเรียนรู้ หรือ IOC อยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 จากนั้นนำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 จำนวน 20 คน ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมาย แล้ววิเคราะห์คุณภาพข้อสอบรายข้อ พบว่า มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.61–0.80 ค่าอำนาจจำแนก (B) อยู่ระหว่าง 0.20–0.40 และมีค่าความเชื่อมั่นตามสูตร KR-20 เท่ากับ 0.92 และ คัดเลือกแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์จำนวน 30 ข้อ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

2.4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนแบบร่วมมือ ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย เรื่องเพศศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 10 ข้อ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งพบว่ามีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67–1.00

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One Group Pretest-Posttest Design) ดังตาราง 1

ตาราง 1 แผนการทดลอง

กลุ่มทดลอง	ทดสอบก่อนเรียน	การทดลอง	ทดสอบหลังเรียน
E	T ₁	X	T ₂

E แทน กลุ่มทดลอง

T₁ แทน การทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)

X แทน การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง เพศศึกษา

T₂ แทน การทดสอบหลังเรียน (Post-test)

3.1 ผู้วิจัยปฐมนิเทศชี้แจงข้อตกลงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อธิบายถึงความสำคัญและเข้าใจกระบวนการจัดการเรียนรู้

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เพศศึกษา เป็นแบบปรนัย (Multiple Choices) ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้เรื่อง เพศศึกษา โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 10 ชั่วโมง

3.4 ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบชุดเดิมกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน จำนวน 30 ข้อ

3.5 ผู้วิจัยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนแบบร่วมมือ ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง เพศศึกษา แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 1 ฉบับ มีคำถาม 10 ข้อ

3.6 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูล แล้วนำไปวิเคราะห์ทางสถิติตามวัตถุประสงค์การวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

4.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องเพศศึกษา ของผู้เรียนระดับชั้น ป.6 ก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้ และภายหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย โดยใช้สถิตินอนพารามेटริก (Nonparametric Statistics) ใช้วิธีทดสอบแบบ The Wilcoxon signed-ranks test

4.2 วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนระดับชั้น ป.6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย เรื่องเพศศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เพศศึกษา ของผู้เรียนระดับชั้น ป.6 ก่อนเรียน และหลังเรียน มีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตาราง 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เพศศึกษา ระหว่างก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้และหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สถิติวิลคอกซัน (Wilcoxon Signed-Rank Test)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	N	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	ผลการทดสอบโดยใช้ Wilcoxon Signed Ranks test			
					Pre-Post	N	Mean Ranks	Z
คะแนนก่อนเรียน	10	30	14.00	2.83	Negative Ranks	0	.00	-2.803
คะแนนหลังเรียน	10	30	25.60	2.41	Positive Ranks	10	5.50	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สถิติ Wilcoxon Signed-Rank Test พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษา เรื่องเพศศึกษา ของผู้เรียนระดับชั้น ป.6 คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 14.00 คะแนน (S.D. = 2.83) และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 25.60 คะแนน (S.D. = 2.41) แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังได้รับการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย เรื่องเพศศึกษา

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความพึงพอใจของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย เรื่องเพศศึกษา

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความน่าสนใจของสื่อและกิจกรรม		4.80	0.41	มากที่สุด
1.	สื่อมัลติมีเดียช่วยให้บทเรียนเรื่องเพศศึกษาดูน่าสนใจมากขึ้น	5.00	0.00	มากที่สุด
2.	ภาพ เสียง และวิดีโอในสื่อมัลติมีเดียช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจน	4.60	0.52	มากที่สุด
การมีส่วนร่วม		4.55	0.51	มากที่สุด
3.	นักเรียนรู้สึกมั่นใจที่จะแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมกลุ่ม	4.60	0.52	มากที่สุด
4.	การทำงานร่วมกับเพื่อนทำให้ข้าพเจ้าอยากมีส่วนร่วมมากขึ้น	4.50	0.53	มากที่สุด
การเรียนรู้และความเข้าใจ		4.73	0.45	มากที่สุด
5.	นักเรียนรู้วิธีการดูแลร่างกายในวัยรุ่นได้ดีขึ้น	5.00	0.00	มากที่สุด
6.	นักเรียนรู้วิธีการปฏิเสธเมื่อเผชิญกับสถานการณ์เสี่ยงทางเพศ	4.40	0.52	มาก
7.	นักเรียนรู้ช่องทางในการขอคำปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือเมื่อมีปัญหาเรื่องเพศ	4.80	0.42	มากที่สุด

ตาราง 3 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความพึงพอใจโดยรวม		4.87	0.35	มากที่สุด
8.	นักเรียนรู้สึกสนุกและเพลิดเพลินกับการเรียนเรื่องเพศศึกษา	4.60	0.52	มากที่สุด
9.	นักเรียนรู้สึกว่าการเรียนในรูปแบบนี้เหมาะสมกับความสนใจของตนเอง	5.00	0.00	มากที่สุด
10.	นักเรียนอยากให้มีการเรียนในรูปแบบนี้ต่อไปอีกในอนาคต	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม		4.75	0.30	มากที่สุด

จากตาราง 3 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย เรื่อง เพศศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D.=0.30) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ความพึงพอใจโดยรวม ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.35) รองลงมาคือ ความน่าสนใจของสื่อและกิจกรรม ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.41) และ การเรียนรู้และความเข้าใจ ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.45) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.51) แต่ยังคงอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย เรื่องเพศศึกษา ของผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเรื่องเพศศึกษา ของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 14.00 คะแนน คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 25.60 คะแนน ทั้งนี้ผลการทดสอบด้วยสถิติ Wilcoxon Signed-Rank Test ปรากฏค่า Z เป็นลบ ซึ่งสะท้อนทิศทางของความแตกต่างที่เกิดขึ้น โดยพบว่าคะแนนหลังเรียนมีแนวโน้มสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนในผู้เรียนส่วนใหญ่ ผลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และการใช้สื่อมัลติมีเดียที่หลากหลาย สามารถส่งเสริมการพัฒนาความรู้ความเข้าใจด้านเพศศึกษาของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ และร่วมกันแก้ปัญหาเกี่ยวกับสถานการณ์ทางเพศศึกษาที่ครูผู้สอนได้ยกตัวอย่างสถานการณ์มา ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ Johnson and Johnson (1994) ที่อธิบายว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ การพึ่งพาอาศัยกันทางบวก (Positive interdependence) การมีปฏิสัมพันธ์ส่งเสริมกันแบบเผชิญหน้า (Face-to-face promotive interaction) ความรับผิดชอบรายบุคคล (Individual accountability) การใช้ทักษะทางสังคม (Social skills) และการประมวลผลกลุ่ม (Group processing) กล่าวคือ เมื่อผู้เรียนตระหนักว่าความสำเร็จในงานของแต่ละบุคคลส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่มย่อมเกิดแรงจูงใจในการช่วยเหลือและสนับสนุนซึ่งกันและกัน ขณะเดียวกันการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนช่วยทำให้เกิดการอธิบาย ชักถาม และตรวจสอบความเข้าใจร่วมกัน ซึ่งเป็นกระบวนการที่ช่วยสร้างความเข้าใจในเนื้อหาเพศศึกษาได้อย่างลึกซึ้งกว่าการเรียนรู้รายบุคคล นอกจากนี้ ความรับผิดชอบรายบุคคลยังทำให้ผู้เรียนแต่ละคนไม่ละเลยบทบาทของตนเอง ส่วนทักษะทางสังคมและการประมวลผลกลุ่มช่วยให้ผู้เรียน

สามารถพูดคุยสื่อสารกันอย่างสร้างสรรค์และสะท้อนกระบวนการทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การใช้สื่อมัลติมีเดียร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือยังช่วยเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากสื่อมัลติมีเดียช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนผ่านภาพ เสียง วิดีโอ และสถานการณ์จำลองที่ใกล้ชิดผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์ในชีวิตประจำวันได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยสื่อมัลติมีเดียของ Mayer (2009) ที่อธิบายว่าผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้นเมื่อข้อมูลถูกนำเสนอผ่านทั้งช่องทางภาพและเสียงร่วมกัน เนื่องจากสมองของมนุษย์ประมวลผลข้อมูลผ่านสองช่องทางที่แยกจากกัน คือ ช่องทางภาพและช่องทางเสียง การนำเสนอเนื้อหาเพศศึกษาซึ่งมีหลายประเด็นมีลักษณะเป็นนามธรรมและมีความซับซ้อนเนื่องจากเกี่ยวข้องกับบริบททางสังคม การใช้สื่อมัลติมีเดียจึงมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยถ่ายทอดเนื้อหาให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนสามารถมองเห็นภาพตัวอย่างของสถานการณ์พฤติกรรม ตลอดจนผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน ส่งผลให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องและสามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้ง การนำเสนอข้อมูลผ่านสื่อที่หลากหลายยังช่วยตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual differences) ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนแต่ละคนสามารถเรียนรู้และทำความเข้าใจเนื้อหาได้ตามศักยภาพ และรูปแบบการเรียนรู้ (Learning styles) ของตนเองอย่างเต็มที่ และส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้ใหม่เข้ากับประสบการณ์เดิมได้อย่างลึกซึ้ง

อีกทั้ง การจัดกิจกรรมในลักษณะกลุ่มยังส่งผลต่อมิติด้านจิตใจของผู้เรียนด้วย ช่วยสร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัยและเป็นกันเอง ช่วยให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่อาจรู้สึกอึดอัดใจได้อย่างเปิดเผยมากขึ้น ความกล้าแสดงออกและความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมที่เพิ่มขึ้นนี้ ซึ่งอาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ กานต์พิชชา ไตรพัด และวไลพร เมฆไตรรัตน์ (2568) ที่พบว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับสื่อมัลติมีเดียช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของผู้เรียนหลังการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับการศึกษาของ พิษณุวารณ จันทรแห้ว และแสงเดือน คงนาวัง (2567) ซึ่งศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเสริมด้วยสื่อมัลติมีเดียที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาการป้องกันอาชญากรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และพบว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับการศึกษาของ สมิต ค่อยประเสริฐ (2566) ที่ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องระบบสืบพันธุ์ รายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ Co-op-Co-op สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาของ Prabpai, Viriyapong, and Chiangpradit (2023) ที่พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับสื่อเทคโนโลยีช่วยส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้นหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย เป็นแนวทางหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องเพศศึกษาของนักเรียนระดับประถมศึกษาได้ โดยผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน และเรียนรู้ผ่านสื่อที่หลากหลาย ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

2. ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย เรื่องเพศศึกษา ในรายวิชาสุขศึกษา เพื่อสะท้อนความคิดเห็นและความรู้สึกของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่นำมาใช้ ซึ่งความพึงพอใจของผู้เรียนถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สะท้อนถึงประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากเมื่อผู้เรียนเกิดความสนใจและมีทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ จะช่วยส่งเสริมแรงจูงใจในการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนอยากมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น แสดงความคิดเห็น นำไปสู่ผลการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย เรื่องเพศศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.30) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มี

การเรียนรู้ร่วมกับเพื่อน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และร่วมกันทำกิจกรรมภายในกลุ่ม ช่วยลดความตึงเครียด และความเขินอายที่อาจเกิดขึ้นจากการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษา ทำให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นกันเอง ผู้เรียนสามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิดเห็น และข้อสงสัยได้อย่างเหมาะสม ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการเรียนรู้มากขึ้น รวมทั้งสามารถเรียนรู้จากมุมมองที่หลากหลายของสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งช่วยส่งเสริมความเข้าใจในประเด็นเกี่ยวกับเพศศึกษาได้อย่างรอบด้านและลึกซึ้งยิ่งขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนรู้สึกสนุกและมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความพึงพอใจโดยรวมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านความน่าสนใจของสื่อและกิจกรรม และด้านการเรียนรู้และความเข้าใจ ตามลำดับ สะท้อนให้เห็นว่าสื่อมัลติมีเดียที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี เนื่องจากสื่อประกอบด้วยภาพ เสียง วิดีโอ และสถานการณ์ที่มีความใกล้เคียงกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาเกี่ยวกับเพศศึกษาได้ง่ายขึ้น และช่วยให้บรรยากาศในการเรียนรู้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือยังช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสร่วมกันทำงานกับเพื่อน ได้แสดงความคิดเห็น และร่วมกันอภิปรายประเด็นต่าง ๆ ภายในกลุ่ม ส่งผลให้ผู้เรียนรู้สึกมั่นใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินด้านการมีส่วนร่วมที่อยู่ในระดับมากที่สุด แม้ว่าจะมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นเล็กน้อย แต่ยังสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าว ในด้านการเรียนรู้และความเข้าใจ ผลการวิจัยยังสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลตนเองในวัยรุ่น การปฏิเสธสถานการณ์เสี่ยง และการขอคำปรึกษาเมื่อเกิดปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศมากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการอภิปราย การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการเรียนรู้ผ่านสถานการณ์ที่ใกล้ตัวผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจเนื้อหาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาของกรมอนามัย (2564) ที่เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลตนเองอย่างเหมาะสม ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ พิชญาวรรณ จันทรแท้ และแสงเดือน คงนาง (2567) ที่ศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเสริมด้วยสื่อมัลติมีเดีย และพบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับสูง เนื่องจากผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้และสามารถเรียนรู้ผ่านสื่อที่มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ สมิต ค่อยประเสริฐ (2566) ที่ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องระบบสืบพันธุ์ รายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ Co-op-Co-op สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งพบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างเต็มที่ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน กระตือรือร้น และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาของ Wang and Wu (2022) ที่พบว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือช่วยเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและส่งผลให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ เจตนา วงษาสูง และคณะ (2565) ที่พบว่าการใช้สื่อมัลติมีเดียช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนรู้มากขึ้นและมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในระดับสูง

อีกประการหนึ่ง ผลการวิจัยที่พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด อาจสะท้อนให้เห็นว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวสามารถตอบสนองความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เรียนในยุคปัจจุบันได้เป็นอย่างดี เนื่องจากผู้เรียนมีความคุ้นเคยกับการเรียนรู้ผ่านสื่อดิจิทัลและการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น การผสมผสานระหว่างการเรียนรู้แบบร่วมมือ และสื่อมัลติมีเดียจึงช่วยให้ผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้สร้างความรู้ร่วมกันมากกว่าการเป็นเพียงผู้รับสาร ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของการเรียนรู้และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนในรายวิชาสุขศึกษา นอกจากนี้ ความพึงพอใจที่เกิดขึ้นยังอาจเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ และพร้อมเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ในระยะยาว

ดังนั้น ผลการวิจัยครั้งนี้จึงสะท้อนให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับสื่อมัลติมีเดียเป็นแนวทางที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา เนื่องจากช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่น่าสนใจ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น

ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีกลุ่มเป้าหมายจำนวน 10 คน ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนบ้านหนองกุงเพียงแห่งเดียว จึงอาจมีข้อจำกัดในการอ้างอิงผลการวิจัยไปยังบริบทอื่น นอกจากนี้ การวิจัยใช้รูปแบบการทดลองแบบกลุ่มเดียววัดก่อน และหลังการทดลอง (One-group pretest-posttest design) ซึ่งไม่มีกลุ่มควบคุม จึงอาจมีปัจจัยแทรกซ้อนบางประการที่ส่งผลต่อผลการวิจัย อีกทั้งระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยมีเพียง 5 สัปดาห์ จึงอาจยังไม่เพียงพอในการติดตามผลด้านพฤติกรรมหรือการเปลี่ยนแปลงระยะยาวของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ครูผู้สอนควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้และเตรียมสื่อ อุปกรณ์ ตลอดจนเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องให้พร้อมก่อนดำเนินกิจกรรม เพื่อให้การนำเสนอสื่อมัลติมีเดียเป็นไปอย่างราบรื่นและดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้เต็มที่

1.2 ครูควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและทำงานร่วมกัน เคารพความคิดเห็น และให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเพศศึกษา

1.3 โรงเรียนนำสื่อมัลติมีเดียที่พัฒนาขึ้นจากการวิจัยไปใช้เพื่อประกอบการเรียนการสอนในชั้นเรียน หรือใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนทั้งในและนอกเวลาเรียน เพื่อทบทวนและเสริมสร้างความรู้ด้านเพศศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย กับนวัตกรรมการสอนอื่น ๆ เช่น การจัดการเรียนรู้ที่ใช้เกมเป็นฐาน (Game-based Learning) หรือหาแนวทางที่เหมาะสมที่สุดสำหรับบริบทต่าง ๆ

2.2 การขยายกลุ่มเป้าหมาย ควรขยายผลการวิจัยไปยังนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ หรือบริบทโรงเรียนขนาดต่าง ๆ เพื่อยืนยันประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนนี้

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยโดยใช้กลุ่มควบคุมร่วมกับการขยายขนาดกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของผลการวิจัย และควรศึกษาผลระยะยาวเกี่ยวกับพฤติกรรมและการปฏิบัติตนด้านเพศศึกษาของผู้เรียนเพิ่มเติม

2.4 ควรพัฒนาแบบสอบถามความพึงพอใจให้มีจำนวนข้อคำถามในแต่ละด้านเพิ่มขึ้น เพื่อให้ครอบคลุมองค์ประกอบของตัวแปรที่ต้องการศึกษาได้มากยิ่งขึ้น และสามารถสะท้อนความคิดเห็นของผู้เรียนได้อย่างละเอียดและรอบด้าน

เอกสารอ้างอิง

- กรมอนามัย. (2564). *คู่มือการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาและทักษะชีวิตสำหรับเด็กและเยาวชน*. กระทรวงสาธารณสุข.
- กองอนามัยการเจริญพันธุ์. (2563). *รายงานสถานการณ์อนามัยการเจริญพันธุ์ในวัยรุ่นและเยาวชน ปี 2563*. กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.
- กานต์พิชชา ไตรพัต และวไลพร เมฆไตรรัตน์. (2568). ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคทีจีที ร่วมกับสื่อมัลติมีเดีย ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 5(3), 100–105. <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/EAI/article/view/2774>

- เจตนา วงษาสูง, สุวดี ทะกัน, จันทนา หล่อตะกุล, และพิรุณพร ประเสริฐ. (2565). ผลของการให้ศึกษาด้วยสื่อมัลติมีเดียแบบรายบุคคลต่อความสามารถในการดูแลตนเองหลังได้รับวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19. *Singburi Hospital Journal*, 31(2), 106–117. <https://he01.tci-thaijo.org/index.php/shj/article/view/259018>
- ชวลิต ชูกำแพง. (2561). *การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร: แนวคิดและกระบวนการ* (พิมพ์ครั้งที่ 3). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2563). *เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชญาวรรณ จันทรแห้ว และแสงเดือน คงนาวัง. (2567). ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเสริมด้วยสื่อมัลติมีเดียที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาการป้องกันการทุจริต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สพบท.)*, 6(2), 44–56. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JAPDEAT/article/view/268874>
- ละมัย มั่นคง, อารี พุ่มประไพ, อารี มหุวรรณ, วัชรกร เรียบร้อย, และวรุฒ โยธา. (2564). ผลของการจัดการเรียนการสอนเรื่องเพศศึกษาและทักษะชีวิตแบบบูรณาการโดยใช้ชุดสื่อสำเร็จรูปยุคดิจิทัลสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย. *วารสารวิชาการสาธารณสุข*, 30(2), 223–231. <https://thaidj.org/index.php/JHS/article/view/10005/8863>
- วลีพร สามหาดไทย และธรา ญเจริญ. (2567). ผลการศึกษาการเรียนเรื่องวัยรุ่นและการพัฒนาทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับชุดกิจกรรม. *วารสารการบริหารการศึกษา มจร.วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 4(2), 271–285.
- สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี. (2564). *แนวทางการส่งเสริมสุขภาพทางเพศในเด็กและวัยรุ่น*. กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข.
- สมิต ค่อยประเสริฐ. (2566). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องระบบสืบพันธุ์รายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ Co-op-Co-op สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *วารสารครุศาสตร์ ราชภัฏเชียงใหม่*, 2(2), 39–54. <https://so07.tci-thaijo.org/index.php/cmredujo/article/view/3131>
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2562). *รายงานสถานการณ์เด็กและสื่อดิจิทัล*. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *แนวทางการจัดการเรียนรู้เพศวิถีศึกษาในสถานศึกษา*. กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2565). *การสำรวจการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2565*. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.
- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (1994). *Learning together and alone: Cooperative, competitive, and individualistic learning* (4th ed.). Allyn & Bacon.
- Mayer, R. E. (2009). *Multimedia learning* (2nd ed.). Cambridge University Press.
- Prabpai, W., Viriyapong, N., & Chiangpradit, M. (2023). Effect of cooperative learning using learning together technique with technology media in teaching mathematics on percentage and ratio on mathematical problem-solving ability and mathematics learning achievement of Grade-6 students. *Journal of Science and Science Education*, 6(2), 280–292. <https://doi.org/10.14456/jsse.2023.25>
- Prensky, M. (2001). *Digital natives, digital immigrants*. MCB University Press.
- UNESCO. (2018). *International technical guidance on sexuality education: An evidence-informed approach*.

Wang, Y. P., & Wu, T. J. (2022). Effects of online cooperative learning on students' problem-solving ability and learning satisfaction. *Frontiers in Psychology, 13*, 817968.

<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.817968>

World Health Organization. (2018). *International technical guidance on sexuality education: An evidence-informed approach*.